

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage Datum
 16 december 2025

Onderwerp

Ontwerp wijziging TAM-omgevingsplan voor het verleggen en ondergronds brengen van de 110kV verbinding tussen de hoogspanningsstations Almelo-Mosterdpot en Almelo-Tusveld

Geachte leden van de raad,

Hierbij willen wij u informeren over ons besluit om het ontwerp 'TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22f Verkabeling Almelo' ter inzage te leggen.

Inleiding

In het kader van de (noodzakelijke) netuitbreiding en netwijziging in de omgeving van Almelo worden diverse ruimtelijke ingrepen voorbereid. Een onderdeel van de netuitbreiding is het ondergronds brengen (verkabelen) van de bestaande bovengrondse 110 kV-hoogspanningslijn Almelo Mosterdpot-Almelo Tusveld. Dit betekent dat deze bestaande bovengrondse lijn geheel zal worden vervangen door een nieuwe ondergrondse kabelverbinding. De ondergrondse kabels worden in een nieuw tracé gelegd in het buitengebied, grotendeels langs de rijksweg A35 en de zijtak van het Twentekanaal.

Hiervoor moet het omgevingsplan worden gewijzigd en is het TAM-omgevingsplan 'Hoofdstuk 22f Verkabeling Almelo' opgesteld. Wij hebben besloten om het ontwerp omgevingsplan ter inzage te leggen.

Beoogde ontwikkeling

Door de (landelijke) netcongestie worden in opdracht van het Rijk diverse ruimtelijke ingrepen voorbereid door de landelijke netbeheerder van alle hoogspanningsverbindingen (TenneT). Een onderdeel van de netuitbreiding is het ondergronds brengen (verkabelen) van de bestaande bovengrondse 110 kV-hoogspanningslijn Almelo Mosterdpot-Almelo Tusveld. Dit betekent dat deze bestaande bovengrondse lijn geheel zal worden vervangen door een nieuwe ondergrondse kabelverbinding.

De wet Voortgang Energie Transitie (Wet VET) maakt het mogelijk dat gemeenten en provincie samen het initiatief nemen voor de eventuele verplaatsing of verkabeling van een hoogspanningslijn in woongebieden door de netbeheerder. Landelijk is een klein aantal pilotprojecten benoemd om te verkennen hoe de samenwerking tussen gemeenten, provincie en TenneT vorm kan krijgen. Almelo neemt samen met andere Overijsselse gemeenten die een door het ministerie aangewezen tracé hebben, deel aan zo'n pilot. TenneT is reeds in 2020 gevraagd een

haalbaarheidsonderzoek uit te voeren. Dit heeft geresulteerd in het rapport "Haalbaarheidsstudie voor het verkabelen van 110 kV lijndelen bevolkingskern Almelo". Hierin zijn 4 alternatieven onderzocht. De varianten zijn hieronder weergegeven.

Drie varianten met de hoogspanningsverbindingen binnen bestaand stedelijk gebied (1 oranje, 2 groen en 3 blauw) en een variant om de hoogspanningsverbinding buiten het stedelijk gebied te verleggen (4 paars).

Uw raad heeft op 15 september 2020 besloten om voorbereidingen te treffen voor het verleggen van de hoogspanningsverbinding buiten het stedelijk gebied, zoals opgenomen met variant 4 (paarse lijn). Dit betekent dat de bestaande bovengrondse hoogspanningslijn geheel zal worden vervangen door een nieuwe ondergrondse kabelverbinding, welke zal aansluiten op het nieuw te realiseren 380/110 kV-station Almelo aan de westzijde van Almelo.

Wijziging van het omgevingsplan

De bestaande bovengrondse hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Almelo-Mosterdpot en Almelo-Tusveld loopt momenteel door de bebouwde kom van de gemeente Almelo. Het betreft een 110 kV (110.000 Volt) verbinding, die is verbonden door 19 hoogspanningsmasten. Het tracé van de huidige verbinding is ruim drie kilometer lang en loopt van het hoogspanningsstation Mosterdpot aan de Wierdensestraat, via onder andere de Weezebeeksingel en de Henriëtte Roland Holstlaan, naar het hoogspanningsstation Tusveld aan de Maatkampsweg. Hier wordt de lijn aangesloten op de hoogspanningslijn richting Hengelo. Een

bovengrondse hoogspanningsverbinding heeft diverse nadelen, zoals het niet mogen bouwen van woningen onder en in de buurt van de hoogspanningslijn, en de masten worden beschouwd als een negatieve invloed op het landschap.

De nieuwe kabelverbinding wordt volledig om het stedelijk gebied van Almelo geleid langs de west- en zuidzijde van Almelo en heeft een lengte van ongeveer 8 kilometer. Hiervoor is een nieuwe belemmerde strook nodig in het omgevingsplan van de gemeente Almelo. Deze strook dient ter bescherming van het nieuwe kabeltracé, waarbinnen beperkingen zijn aangebracht, zoals een verbod op het bouwen en voor een activiteiten in de grond.

Hieronder is het nieuwe (ondergrondse) tracé weergegeven met een blauw/gele lijn. Het te verwijderen tracé is met de zwarte lijn weergegeven tussen Almelo Mosterdpot aan de Wierdensestraat en Almelo Tusveld aan de Maatkampsweg. Dit tracé wordt nog niet direct wegbestemd, aangezien eerst het nieuwe tracé aangelegd en in gebruik moet zijn. Met een volgende wijziging van het omgevingsplan zal het bestaande tracé worden wegbestemd.

Figuur 1 Overzicht route nieuwe kabelverbinding en te amoveren lijnverbinding (mast 1 tot en met 19) 110 kV (AMLM110-AMLT110)

Uitgangspunt voor de aanleg van de kabelverbinding is dat dit plaatsvindt door middel van open ontgraving, tenzij dit niet anders kan door de aanwezigheid van bestaande infrastructuur of andere waardevolle aspecten in het kader van de fysieke leefomgeving. Als open ontgraving niet mogelijk is, dan wordt de kabelverbinding aangelegd door middel van een gestuurde boring.

Voor de genoemde verkabeling van de 110kV-hoogspanningsverbinding tussen het station Almelo Mosterdpot en Almelo Tusveld is een wijziging van het omgevingsplan nodig. Hiervoor is het TAM-omgevingsplan 'Hoofdstuk 22f Verkabeling Almelo' opgesteld.

Draagt bij aan de voorgenomen maatregelen ten aanzien van de energietransitie

Het ondergronds brengen (verkabelen) en verleggen van het 110kV hoogspanningsverbinding past binnen het gemeentelijk beleid om de leefbaarheid, aantrekkelijkheid en de veiligheid van de stad te verbeteren en om Almelo te verduurzamen en de energietransitie een goede basis te geven, zoals opgenomen in de Omgevingsvisie.

Het huidige binnenstedelijke tracé deel komt geheel vrij en biedt nieuwe ruimtelijke en financiële mogelijkheden (verkeer, recreatie, duurzame energie, groen en biodiversiteit). De bestaande bovengrondse hoogspanningsverbinding verdwijnt volledig uit het binnenstedelijke gebied, waarmee de leefbaarheid en de aantrekkelijkheid van de stad wordt verbeterd, waarbij een meer toekomstbestendige oplossing ontstaat. Hiermee ontstaat ook meer capaciteit op het elektriciteitsnet voor de sterk groeiende elektriciteitsvraag en de grootschalige opwek van elektriciteit met zon en wind.

Hiermee wordt uitvoering gegeven aan uw raadsbesluit

Uw raad heeft op 15 september 2020 ingestemd met het tracé (variant 4), door de hoogspanningsverbinding ondergronds en buiten het stedelijk gebied te verleggen. Vervolgens zijn voorbereidingen getroffen om het basisontwerp hiervoor op te stellen. Ook zijn vanaf dat moment door TenneT onderhandelingen gestart met grondeigenaren voor het verkrijgen van overeenstemming.

Participatie

Op 18 januari 2023 heeft TenneT een inloopavond georganiseerd in het gebouw van Waterschap Vechtstromen aan de Kooikersweg 1 te Almelo. Sindsdien is er ook een website van TenneT beschikbaar over het project Verkabeling Almelo in de projectenatlas. Op deze website hebben omwonenden en belanghebbenden de mogelijkheid om vragen te stellen of aandachtspunten te melden. Door TenneT zijn diverse keukentafelgesprekken gevoerd. De rentmeesters van TenneT zijn in overleg met de grondeigenaren waarbij een 'zakelijk recht strook' moet worden gevestigd voor het hebben en onderhouden van de nieuwe kabelstroken. Het merendeel van de benodigde gronden zijn van medeoverheden, aangezien het nieuwe tracé grotendeels langs de Rijksweg A35 is gelegen en langs de zijtak van het Twentekanaal. Door TenneT is een participatieplan opgesteld, deze maakt onderdeel uit van de wijziging van het omgevingsplan (bijlage 14).

Een TAM-Omgevingsplan is een tijdelijke maatregel

Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn alle bestemmingsplannen van rechtswege omgezet naar een tijdelijk omgevingsplan en maken ze onderdeel uit van het 'Omgevingsplan gemeente Almelo'. Wij zijn bezig met het opstellen van een gemeente-dekkend omgevingsplan. Dit omgevingsplan heeft nog geen voldoende basis om nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen op te nemen. Om die reden wordt gewerkt met een tussenvariant op basis van de oudere techniek de TAM-imro. Op basis van deze variant kan een TAM-Omgevingsplan in procedure worden gebracht. TAM staat voor 'Tijdelijke Alternatieve Maatregel'. Hiermee wordt een nieuw hoofdstuk, in dit geval 'Hoofdstuk 22f' aan het omgevingsplan toegevoegd. Als het TAM-plan niet voor eind december 2025 als ontwerp ter inzage ligt dan moet het plan in de structuur van het

omgevingsplan worden opgenomen en zal initiatiefnemer een ander type plan moeten aanleveren. Dit betekent een forse vertraging van de beoogde ontwikkeling.

Kosten

De reeds begrote kapitaallasten voor het Verkabelingsproject zijn vrijgevallen bij het afsluiten van een overeenkomst met TenneT. De gemeentelijke kosten voor de verkabeling Mosterdpot – Tusveld wordt hierdoor geheel door TenneT overgenomen ten gunste van de gemeente. Dit wordt betrokken bij de eerstvolgende tussenrapportage.

Ter inzage legging ontwerp wijziging van het TAM-omgevingsplan

Op korte termijn wordt het ontwerp wijziging omgevingsplan 'TAM omgevingsplan hoofdstuk 22f Verkabeling Almelo' ter inzage gelegd voor een periode van zes weken. Deze is te raadplegen op www.omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart.

Wij informeren u over ons besluit, omdat u op basis van de Omgevingswet bevoegd bent om de wijziging van het omgevingsplan vast te stellen. Naar verwachting ontvangt u in het 2e kwartaal van 2026 een raadsvoorstel om deze vast te stellen.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. Dijkstra

R.T.A. Korteland